

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte -
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui

Parapir Gherman XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 11.12.2017 – 30.07.2018;*
2. *Instanța de apel: 16.10.2018 – 31.10.2018;*
3. *Instanța de recurs: 07.02.2019 – 16.07.2019.*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 30 iulie 2018, Parapir Gherman a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin.(1) Cod penal la 7 (șapte) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, termenul executării pedepsei fiind calculat din momentul reținerii în vederea executării prezentei sentințe.

A fost aplicată în privința lui Parapir Gherman măsura preventivă - obligația de a nu părăsi țara până când sentința va deveni definitivă.

A fost admisă acțiunea civilă cu încasarea din contul lui Parapir Gherman în beneficiul Mariei Olari suma de 2803,23 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 7000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat, iar în total suma de 9803 (nouă mii opt sute trei) lei și 23 bani cu titlu de prejudiciu cauzat prin infracțiune, iar în rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

A fost încasat din contul lui Parapir Gherman în beneficiul statului suma de 448 (patru sute patruzeci și opt) lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că, la 13 septembrie 2017, aproximativ ora 19:30, având scopul cauzării vătămarilor corporale, în cadrul unui conflict iscat între Parapir Gherman, Olari Maria și o altă persoană trasă la răspundere contravențională pe acest fapt, în or. Călărași, XXXXX, Parapir Gherman i-a aplicat Mariei Olari, lovituri cu pumnii, a apucat-o de mână pe Olari Maria, cauzându-i, potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 182 D din 31 octombrie 2017, vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de avocatul Chitoroga Ion în numele părții vătămate Olari Maria și de avocatul Tetelea Maria în numele inculpatului Parapir Gherman.

3.1. Avocatul Chitoroga Ion în numele părții vătămate Olari Maria a solicitat casarea parțială a acesteia, cu rejudecarea cauzei în fond și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, de prima instanță, în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, prin care să fie dispusă încasarea de la Parapir Gherman în folosul lui Olari Maria a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 50000 lei.

În motivare a invocat că, urmare a fracturii suferite la mână, consecințele sunt simțite prin faptul că simte anumite dureri periodice, mai ales la schimbarea climei sau când este umezeală, nu poate face eforturi fizice considerabile și de lungă durată. Până în prezent urmează tratamentul medical și suferințele fizice continuă. Prin infracțiunea comisă de către Parapir Gherman, i-a fost cauzat un prejudiciu moral în sumă de 50000 lei, care este proporțional în raport cu caracterul continuu și îndelungat al suferințelor fizice și psihice, și nicidecum cel stabilit de instanța de judecată în valoare de 7000 lei, or aceasta reprezintă o sumă mult prea mică în coraport cu cele suferite de partea vătămată. Suferințele morale ale părții vătămate cât și a familiei acesteia au fost enorme. Suferințele psihice au fost condiționate de vătămarile corporale, de provocarea bolilor, slăbirea rezistenței fizice la boli sau de alte complicații, îngrijorarea pentru aceste efecte ulterioare, epuizarea emoțională. De asemenea a fost afectat psihic prin faptul că, ca urmare a comoției cerebrale suferă amețeli, dureri de cap, dureri ce vor persista toată viața.

3.2. Avocatul Tetelea Maria în numele inculpatului Parapir Gherman a solicitat casarea sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, de achitare a lui Parapir Gherman, pe motivul că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Motivele invocate pot fi rezumate la următoarele: declarațiile părții vătămate date în cadrul cercetării judecătorești și la urmărirea penală sunt contradictorii, declarațiile părții vătămate sunt date vădit false din considerente că, sunt în relații ostile cu Parapir Gherman. Martorii audiați în instanța de judecată nimeni nu a arătat direct și nu a văzut cum Parapir Gherman ar fi lovit-o pe partea vătămată Olari Maria. Nu au fost prezentate probe ce ar servi la constatarea vinovăției lui Parapir Gherman și în atare situație, cu certitudine se constată, că prin ansamblul de probe cercetate, verificate, nu se confirmă vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate, motiv pentru care, potrivit prevederilor art. 389 alin. (1) din Codul de procedură penală, este inadmisibilă condamnarea inculpatului, și respectiv, se impune achitarea, pe motivul că fapta nu a fost săvârșită cu vinovăție, or, sentința trebuie să se bazeze pe fapte veridice bine dovedite, care să nu provoace dubii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2018 au fost admise apelurile declarate de avocatul Chitoroga Ion în numele părții vătămate Olari Maria și de avocatul Tetelea Maria în numele inculpatului Parapir Gherman, casată parțial sentința, în partea care se referă la individualizarea executării pedepsei și cuantumul prejudiciului moral, cu pronunțarea, în această parte, a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

În conformitate cu art.90 Codul penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligarea de a nu schimba domiciliul fără acordul organului competent și de a restitui prejudiciul stabilit în limitele acțiunii civile în termen de 3 (trei) luni.

S-a dispus încasarea de la Parapir Gherman în beneficiul părții vătămate Olari Maria suma de 15000 (cincisprezece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

În rest, hotărârea atacată a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Parapir Gherman de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Iar referitor la declarațiile inculpatului în sensul nerecunoașterii vinovăției, instanța de apel a indicat că, acestea nu corespund adevărului, fiind depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală, deoarece se combat prin probe analizate și apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Codul de procedură penală, care confirmă indubitabil vinovăția inculpatului Parapir Gherman în comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel a verificat legalitatea pedepsei aplicate inculpatului și a reținut că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, a ținut cont de prevederile art.7, 75 Codul penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care pentru prima dată a comis o infracțiune, însă a considerat că, eronat instanța de fond a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin izolarea de societate.

Astfel că, instanța de apel a considerat posibil de aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, suspendând executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de probațiune cu stabilirea obligațiilor prevăzute de alin. (6) lit. a), e) al normei indicate, și anume: să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță.

În opinia instanței de apel această pedeapsă este legală și echitabilă și va atinge scopul pedepsei penale, prevăzut de art. 61 Cod penal.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, Colegiul penal a notificat prevederile art. 219 alin.(1)-(4), art.220 alin.(1)-(2) din Codul de procedură penală, art.1398 alin.(1), art.1422 din Codul civil și a menționat că, reieșind din circumstanțe cauzei, și anume: leziunile corporale cauzate părții vătămate, vârsta acesteia, tratamentul aplicat, suferințele psihice cauzate prin comportamentul lui Parapir Gherman, atitudinea acestuia față de partea vătămată și anume, Parapir Gherman nu a recunoscut vinovăția, nu s-a căit de comiterea faptei și respectiv, nu a întreprins careva acțiuni în vederea reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune, a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea civilă cu încasarea din contul lui Parapir Gherman în beneficiul Mariei Olari suma de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat, în rest acțiunea fiind pasibilă de respins ca fiind vădit disproporționată în raport cu circumstanțele de fapt și de drept constatate.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la 28 noiembrie 2018, este atacată, la 08 decembrie 2018, cu recurs ordinar de către procuror, care, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în latura penală în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivare acuzatorul de stat își exprimă dezacordul său cu soluția instanței de apel privind suspendarea executării pedepsei cu închisoarea stabilită inculpatului Parapir Gherman, ceea ce în opinia recurentului este una greșită, deoarece nu s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și de scopul pedepsei penale, prevăzute de art. 61, 75 Cod penal.

Procurorul consideră ca legală și întemeiată hotărârea primei instanțe, prin care i s-a aplicat o pedeapsă echitabilă sub formă de închisoare cu executarea reală a acesteia, fiind izolat de societate pentru a fi atins scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului.

7. Apărătorul Chitoroga Ion în numele părții vătămate Olari Maria a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de procuror, solicitând admiterea acestuia, deoarece este întemeiat.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul lărgit consideră nefondate alegațiile acuzatorului de stat sub aspectul temeiurilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală – *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale* și în acest sens se reține că, instanța de apel, judecând cauza, a constatat că prima instanță i-a stabilit

inculpatului o pedeapsă legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art. 75 Cod penal, însă incorect a stabilit modul de executare a pedepsei aplicate, or, în opinia instanței de apel, scopul pedepsei penale, prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, e posibil de a fi atins prin aplicarea art.90 Cod penal, dispunându-se suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, fixând perioada de probațiune, în care condamnatul a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul permanent fără consimțământul organului competent și să repare daunele cauzate în termenul stabilit de instanță.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a casat parțial sentința în partea executării pedepsei și cuantumului prejudiciului moral, și a pronunțat o nouă hotărâre, în această parte, deoarece la judecarea apelurilor declarate de avocatul Chitoroga Ion în numele părții vătămate Olari Maria și de avocatul Tetelea Maria în numele inculpatului Parapir Gherman, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Subsidiar, instanța de recurs subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c.Finlandei*).

Totodată, Colegiul penal notifică faptul, că instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Instanța de judecată dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un *termen de probațiune* în limitele de la 1 an la 5 ani (alin.(2) art. 90 Cod penal). Termenul este stabilit de către instanța de judecată și reprezintă durata de timp în care condamnatul trebuie să nu săvârșească o nouă infracțiune, să facă dovadă că s-a corectat și că scopul pedepsei s-a atins și fără executarea efectivă a acesteia.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră corectă concluzia instanței de apel că corectare și reeducarea *inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate*.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul largit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de

art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, ca inadmisibil.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

D E C I D E:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2018, în cauza penală în privința lui **Parapir Gherman XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **15 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Boico Victor